

[Horn.]

har givet tilsagn om, at han ved det ny folketingsårs begyndelse vil fremsætte lovforslag, som skal sikre, at der ikke sker disse skoler en uret. De får mulighed for i de år, der går, indtil ændringerne skal gennemføres, at indrette sig. Jeg har før nævnt, at de i en række tilfælde vil kunne indrette sig med en 8., eventuelt en 9. klasse. De har også en række andre muligheder, hvis disse skoler efterhånden bliver selvejende, hvis de kan opnå kommunernes bevågenhed i de områder, hvor de ligger. Jeg skal også anbefale de synspunkter, der er nedfældet i betænkningen, til godtagelse her i tinget.

Endelig skal jeg så sluttelig gøre nogle bemærkninger på min gruppes vegne, selv om de synspunkter, vi har, jo i høj grad er dækket af det, jeg allerede har sagt om ændringsforslagene. Vi kan kun erklære os tilfredse med, at det er lykkedes at samle bred tilslutning, selv om vi beklager, at den konservative udvalgsgruppes medlemmer ikke har ment at kunne tiltræde selv enkelte af de ændringer, der nu foreslås gennemført, og som må være betydelige fremskridt, der tillige falder sammen med de synspunkter, man har fra konservativ side, bl. a. med hensyn til det 8. skoleår. Vi takker Danmarks Lærerforening og de øvrige lærerorganisationer for den forståelse, som er vist over for vore synspunkter, og vi står fast ved det tilsagn, vi har givet under de seneste forhandlinger, om, at vi vil være med til at dække økonomisk ind for de forbedringer, som skal ske i hovedskolen, og som ville være blevet gennemført, selv om vi havde fortsat med den gamle skoleordning. Vi går ud fra, at også mindretallet har denne opfattelse. Når man læser mindretallets forslag fra 1956, og hvad der senere er sagt — også mindretallets bemærkninger til lovforslaget — får man nærmest den opfattelse, at man har sat kommunekassen hen på torvet, så man kan tage for sig af retterne; der er ingen smalle steder. Vi håber, det også bliver den konservative indstilling ude omkring i kommunerne, når nu man skal til at praktisere ordningen. Vi håber, at det ikke har været mundsvejr det hele.

Med hensyn til betænkningen vedrørende gymnasieskolen kan jeg henvise til mine udtalelser ved første behandling. Vi er ikke uforstående over for den argumentation,

som er ført fra gymnasieskolens side, men vi nærer på den anden side ikke nogen angst for, at det ikke skulle være muligt at få lige så gode studenter efter den nye lov som efter den hidtil gældende. Jeg er siden første behandling blevet bestyrket i min opfattelse, bl. a. af rektor Krarups indlæg i Pædagogisk Tidsskrift — jeg tror, det var i første eller andet nummer af årgang 1958. Børnene bliver jo ikke mindre begavede, fordi vi får en strukturændring. Jeg tror snarere, at gymnasiets vanskeligheder består i at skulle bryde med gamle traditioner, som tilfældet var i sin tid med den gamle latinskole. Der foreligger en lang række indlæg fra gymnasiefolk og fra anden side, som i tiden siden oktober nærmest har bestyrket denne opfattelse. Jeg tvivler ikke på, at det vil være muligt at få de rigtige studenter efter den ny lovgivning, ikke mindst efter den sikring, der på 2 eller 3 felter er sket ved de nu stillede ændringsforslag. Vi nærer ingen ængstelse på det punkt, heller ikke med hensyn til de synspunkter, som Københavns universitet og specielle lærergrupper inden for den højere skole har givet udtryk for. Vi tror, det er overdrevent, at det skulle gå så forfærdeligt, som man giver udtryk for. Det er karakteristisk, når man fordyber sig i Danmarks og Norges skolehistorie i de sidste 300 år, at den samme kamp finder sted nu som tidligere. Historiens blade taler her, synes jeg, et meget stærkt sprog til os. Latinskolekampens historie giver os også sine gode råd om det kloge i at tage vare på tidens lære. Det bør gymnasieskolens og universitetets folk lægge sig på sinde. De har set, hvordan det er gået én gang, da den højere skole satte sig mod tidens udvikling. Den kunne ikke klare kampen, og efter alle de oplysninger, der foreligger fra en række udenlandske tidsskrifter, tvivler jeg på, at det vil være muligt — og uretfærdigt vil det være — at fortsætte denne kamp over for de slægtled, de kommende generationer, som skal skabe det nye, skabe fremtidens Danmark.

Vi var ikke uforstående og er det ikke over for tanken om det 5-årige gymnasium, som var stærkt fremme i foråret 1957, men tanken slog ikke an dengang, heller ikke hos gymnasiefolk. Jeg husker tydeligt de forhandlinger, der blev ført i ministeriet,